

BS/91/2010

**POMOC OFIAROM POWODZI
I POSTULOWANE SPOSOBY
ZWALCZANIA JEJ SKUTKÓW**

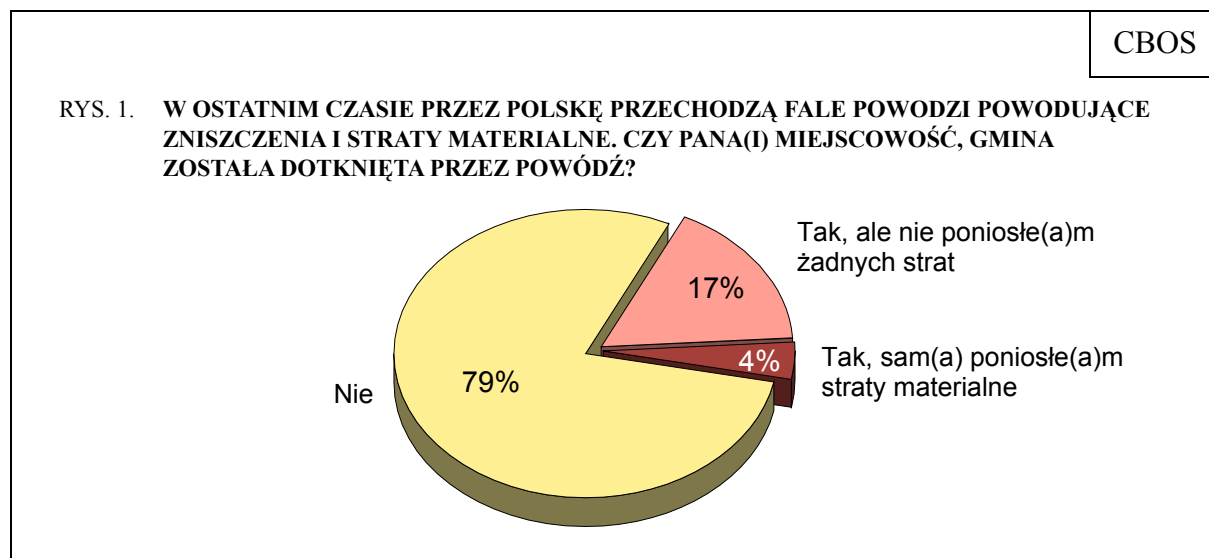


Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W ostatnim czasie przez Polskę przeszły dwie fale powodzi powodujące zniszczenia i straty materialne. Po raz kolejny w najnowszej historii naszego kraju społeczna solidarność została wystawiona na próbę. W związku z tym w naszym czerwcowym badaniu¹ zapytaliśmy respondentów o ich doświadczenia związane z powodzią – ewentualne straty, bezpośredni lub pośredni udział w pomocy poszkodowanym, a także o najlepsze źródła wsparcia finansowego dla osób dotkniętych skutkami powodzi.

Ponad jedna piąta ankietowanych (21%) deklaruje, że ich miejscowość lub gmina została dotknięta powodzią, w tym 4% twierdzi, że poniosło straty materialne z tego powodu. Ta ostatnia liczba może być jednak zaniżona w związku z trudnościami w realizacji sondażu wśród respondentów osobiście poszkodowanych.

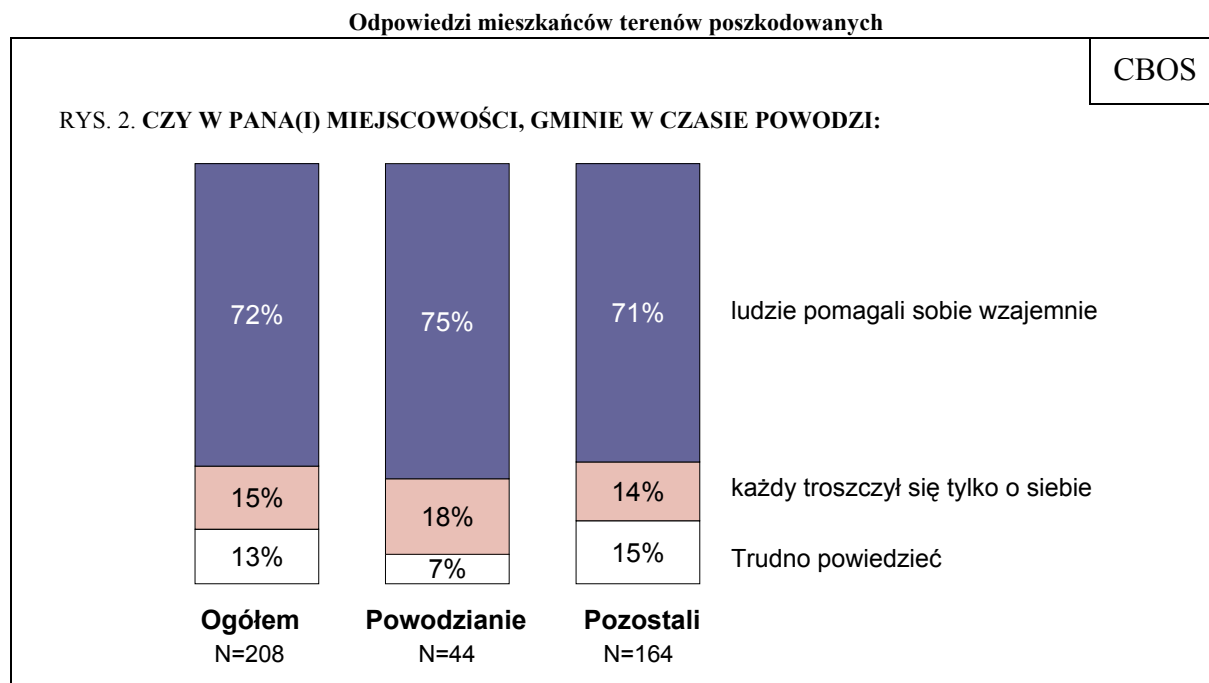


¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (241) przeprowadzono w dniach 10–16 czerwca 2010 roku na liczącej 977 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Warto zauważyć, że odsetek osób, które na skutek powodzi poniosły jakieś straty, jest niemal taki sam jak w latach 1997 i 2001², kiedy to przez Polskę przeszły podobne fale powodziowe – dziewięć lat temu były one dodatkowo spotęgowane przez burze i huragany.

SOLIDARNOŚĆ SPOŁECZNA NA TERENACH DOTKNIĘTYCH POWODZIĄ

Respondenci z obszarów dotkniętych powodzią w większości są zdania, że w czasie tego kataklizmu ludzie pomagali sobie wzajemnie (72%). O tym, że każdy troszczył się tylko o siebie, mówi jedynie co siódma osoba z terenów dotkniętych powodzią (15%), a co ósma (13%) nie ma wyrobionej opinii na ten temat.



Warto dodać, że osoby poszkodowane częściej niż pozostałe (75% wobec 71%) są zdania, że ludzie pomagali sobie wzajemnie, ale częściej też, niestety, uważają, że każdy troszczył się tylko o siebie (18% wobec 14%). Oczywiście znacznie mniejszy jest wśród nich odsetek tych, które nie mają zdania na ten temat, jako że kwestia pomocy dotyczyła ich osobiście.

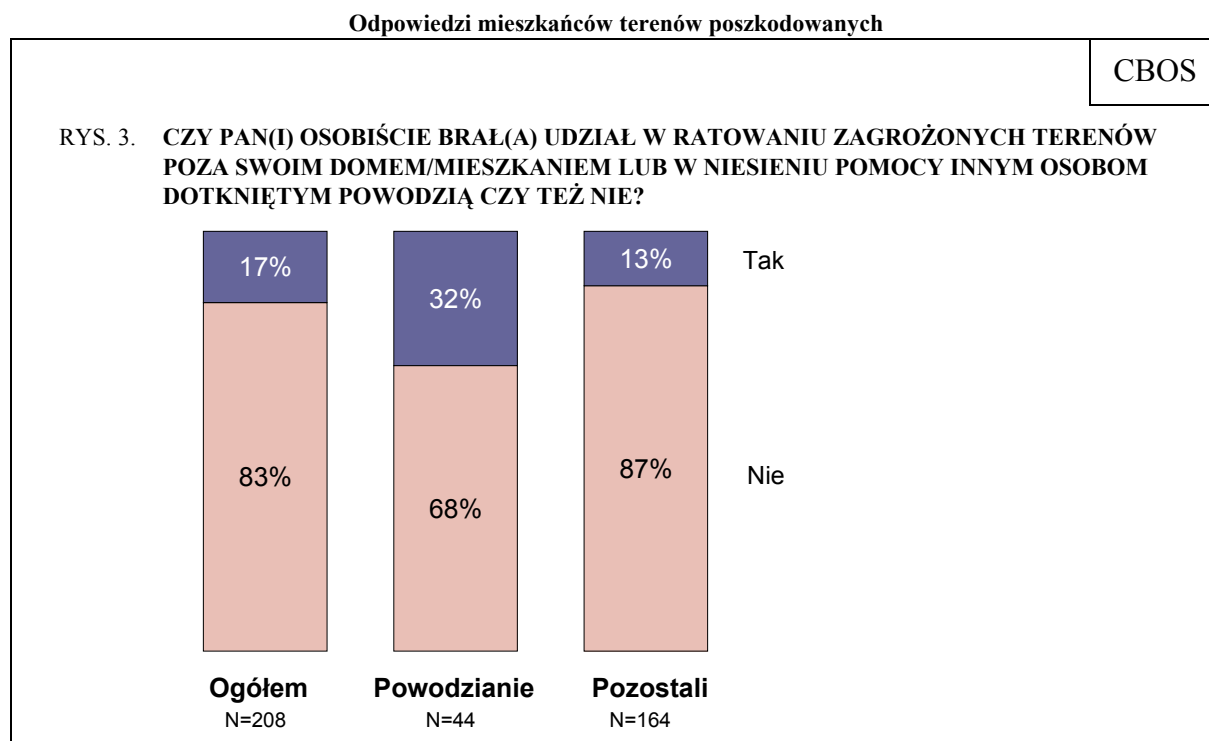
² Por. komunikaty CBOS „Działania władz i wyspecjalizowanych służb w czasie powodzi. Ocena poniesionych strat”, sierpień 1997, oraz „Pomoc ofiarom klęsk żywiołowych”, sierpień 2001.

Obecnie częściej niż w roku 2001, kiedy przez nasz kraj przeszła fala powodziowa z burzami i huraganami, wyrażane są opinie, że w czasie powodzi ludzie pomagali sobie wzajemnie, a rzadziej – że każdy troszczył się tylko o siebie. W badaniu przeprowadzonym w sierpniu 2001 roku o wzajemnej pomocy mówiło 61% badanych, o jej braku zaś – 14%.

Podobne pytanie zostało zadane również w lipcu 1997 roku, z tym że na nie odpowiadały tylko osoby poszkodowane. Wówczas więcej badanych dotkniętych powodzią wyrażało opinię, iż w czasie jej trwania ludzie pomagali sobie wzajemnie (86%). Tylko nieliczni mieli poczucie osamotnienia w cierpieniu (12%)³.

UDZIAŁ W AKCJACH POMOCY

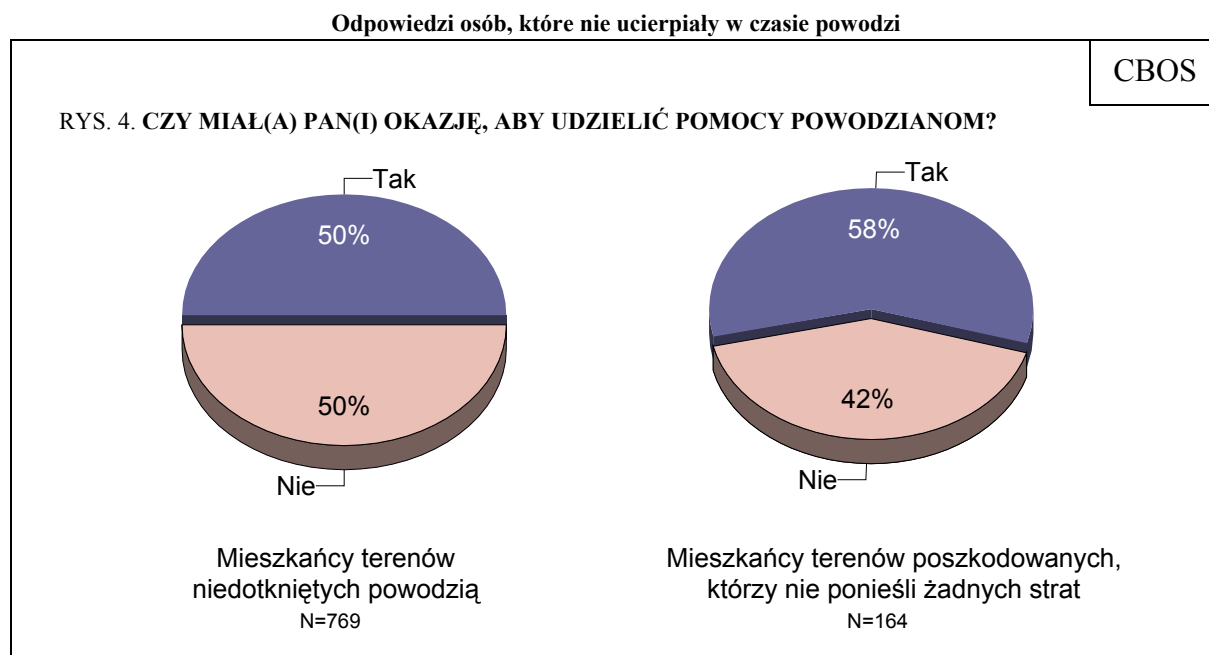
Tych respondentów, których miejscowość lub gminę nawiedziła powódź, zapytaliśmy, czy osobiście brali udział w ratowaniu zagrożonych terenów poza swoim domem (mieszkaniem) lub w niesieniu pomocy innym powodzianom. Jedynie co szósty mieszkaniec terenów dotkniętych powodzią (17%) zadeklarował taką pomoc, podczas gdy większość (83%) nie angażowała się osobiście w akcje ratunkowe.



³ Zob. komunikat CBOS „Powódź – sprawdzian społecznej solidarności”, sierpień 1997.

Powodzianie ponad dwukrotnie częściej od pozostałych mieszkańców zalanych gmin (32% wobec 13%) twierdzą, iż osobiście brali udział w ratowaniu zagrożonych terenów i niesieniu pomocy innym dotkniętym powodzią. Zaangażowanie w tego typu akcje znacznie częściej wyrażali mężczyźni niż kobiety, częściej niż inni również ankietowani w wieku od 18 do 34 lat, mieszkańcy wsi i pracownicy prywatnych gospodarstw rolnych, a z grup społeczno-zawodowych – kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz robotnicy niewykwalifikowani (zob. tabele aneksowe).

Wśród mieszkańców terenów niedotkniętych powodzią dokładnie połowa (50%) twierdzi, że udzieliła pomocy powodzianom. Niesienie pomocy częściej deklarowały jednak osoby, których miejscowość lub gmina zostały zalane, choć one same nie poniosły żadnych strat z tego powodu (58%).



Wśród osób, które nie ucierpiały w czasie powodzi, niesienie pomocy powodzianom częściej niż inni deklarowali respondenci w wieku od 35 do 54 lat, badani z wyższym wykształceniem, dobrze oceniający swoją sytuację materialną, częściej kobiety niż mężczyźni, a ponadto mieszkańcy wsi i największych miast, przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem oraz pracownicy administracyjno-biurowi, w dużej mierze również rolnicy, średni personel i technicy oraz badani regularnie uczestniczący w praktykach religijnych (zob. tabele aneksowe).

Podobne pytanie zadaliśmy respondentom w sierpniu 1997 roku oraz w sierpniu 2001 roku w związku z ówczesnymi klęskami powodzi. Różnica polega jednak na tym, że dziewięć i trzynaście lat temu pytanie skierowane było do wszystkich badanych, natomiast w tym roku pominięci zostali ci, którzy w wyniku powodzi ponieśli jakieś straty materialne. Warto przypomnieć, iż w 1997 roku 72% respondentów przyznało, że udzieliło pomocy powodzianom⁴, w 2001 roku zaś odsetek ten był niższy (52%). Różnica wskazań może wynikać z wielkości strat i zasięgu terytorialnego szkód w roku 1997 i 2001 oraz czasu trwania akcji pomocy.

Tabela 1

Czy miał(a) Pan(i) okazję, aby udzielić pomocy powodzianom?*	Wskazania respondentów według terminów badań		
	VIII 1997	VIII 2001	VI 2010
	w procentach		
Tak	72	52	51
Nie	28	48	49

* W roku 1997 pytano o udzielenie pomocy ofiarom powodzi, w 2001 zaś – ofiarom powodzi, burz i huraganów

Ankietowani, którzy mieli okazję pomóc ofiarom powodzi, najczęściej przekazywali pieniądze w czasie zbiórki w kościołach (62%), a także – wysyłając SMS-y (42%). Blisko jedna trzecia udzielających pomocy (31%) dała pieniądze podczas zbiórki organizowanej przez różne instytucje i organizacje, a prawie jedna piąta (19%) przekazała na rzecz poszkodowanych żywność i wodę. Rzadziej ofiarowywano środki czystości (12%), odzież, koce itp. (8%). Bezpośredniej pomocy poszkodowanym udzielił co dwunasty badany, który nie ucierpiał w czasie powodzi i miał okazję pomóc powodzianom (8%), co siedemnasty zaś (6%) brał udział w imprezach, z których dochód przeznaczano na pomoc dla powodzian. Najrzadziej pomagano ofiarom powodzi wpłacając pieniądze na podane konto (5%).

⁴ Zob. komunikat CBOS „Społeczny bilans powodzi”, wrzesień 1997.

Tabela 2. Odpowiedzi osób, które nie ucierpiały w czasie powodzi i miały okazję pomóc powodzianom

W jaki sposób miał(a) Pan(i) okazję pomóc? Czy:	Odpowiedzi twierdzące mieszkańców terenów		Ogółem
	niedotkniętych powodzią	poszkodowanych	
	N=384	N=94	N=478
	w procentach		
– dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki w kościele	63	57	62
– przekazał(a) Pan(i) pieniądze za pomocą SMS-a	42	43	42
– dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki organizowanej przez inne instytucje i organizacje	30	34	31
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz powodzian żywność, wodę	19	19	19
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz powodzian środki czystości	12	7	12
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz powodzian odzież, koce itp.	8	10	8
– pomógł(ogła) Pan(i) bezpośrednio poszkodowanym	6	14	8
– uczestniczył(a) Pan(i) w imprezach, z których dochód przeznaczono na pomoc dla powodzian	5	8	6
– wpłacił(a) Pan(i) pieniądze na podane konto	6	3	5
– pomógł(ogła) Pan(i) w inny sposób	9	17	10

Bezpośredniej pomocy poszkodowanym znacznie częściej udzielali respondenci z terenów dotkniętych powodzią niż z pozostałych części kraju (14% wobec 6%). Ci ostatni wyróżniali się natomiast tym, że przekazywali pieniądze na rzecz powodzian w czasie zbiórek w kościołach (63% wobec 57%) oraz środki czystości (12% wobec 7%).

Wśród innych form pomocy, które wskazywali ankietowani (10%), najczęściej deklarowano osobisty udział w ratowaniu zagrożonych terenów i sprzątnięciu zalanych domostw (pracę przy wałach przeciwpowodziowych, udział w akcjach ochotniczej straży pożarnej, odbudowę zniszczonej infrastruktury). Ponadto badani przekazywali pieniądze za pomocą SMS-ów oraz za pośrednictwem swoich zakładów pracy, a także ofiarowali część swoich zakupów w ramach zbiórki darów organizowanych w sklepach. Niektórzy respondenci deklarowali, iż wspierali powodzian modlitwą.

Bardzo podobnie wyglądało niesienie pomocy ofiarom powodzi w latach 1997 i 2001. W tegorocznym badaniu znaczącą różnicą jest jednak uwzględnienie w możliwych formach pomocy przekazywania pieniędzy za pomocą SMS-ów, które cieszyło się dużą popularnością. Ponad dwie piąte respondentów, którzy udzielili pomocy poszkodowanym, skorzystało właśnie z takiej możliwości. Poza tym największe zmiany dotyczą częstości dawania pieniędzy w czasie zbiórek organizowanych przez różne instytucje i organizacje, a także – częstości przekazywania na rzecz powodzian odzieży i koców.

Tabela 3

W jaki sposób miał(a) Pan(i) okazję pomóc? Czy:	Odpowiedzi twierdzące wśród respondentów, którzy udzielili pomocy powodzianom		
	VIII 1997	VIII 2001	VI 2010
	w procentach		
– dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki w kościele	62	63	62
– przekazał(a) Pan(i) pieniądze za pomocą SMS-a	-	-	42
– dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki organizowanej przez inne instytucje i organizacje	43	27	31
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz powodzian żywność, wodę*	17	18	19
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz powodzian środki czystości*	11	15	12
– przekazał(a) Pan(i) na rzecz powodzian odzież, koce itp.*	20	18	8
– pomógł(a) Pan(i) bezpośrednio poszkodowanym	9	8	8
– uczestniczył(a) Pan(i) w imprezach, z których dochód przeznaczono na pomoc dla powodzian*	9	7	6
– wpłacił(a) Pan(i) pieniądze na podane konto	8	8	5
– pomógł(a) Pan(i) w inny sposób	11	8	10

* W badaniu przeprowadzonym w 2001 roku pytaliśmy o pomoc poszkodowanym

Sposób niesienia pomocy jest społecznie zróżnicowany (zob. tabele aneksowe). Ofiarowanie pieniędzy w czasie zbiórki w kościołach wiąże się z uczestnictwem w praktykach religijnych – w ten sposób najczęściej pomagali: kobiety, osoby powyżej 55 roku życia, mieszkańcy wsi i miast liczących od 20 tys. do 100 tys. ludności, badani z wykształceniem podstawowym, robotnicy niewykwalifikowani i rolnicy, bezrobotni, emeryci i renciści oraz – co oczywiste – badani regularnie uczestniczący w mszach i nabożeństwach.

Drugim najczęściej wskazywanym sposobem przekazywania pieniędzy powodzianom było wysyłanie SMS-ów. Z tej możliwości korzystali przede wszystkim pracujący na własny rachunek poza rolnictwem, pracownicy administracyjno-biurowi, robotnicy niewykwalifikowani, mieszkańcy dużych miast, respondenci z wykształceniem średnim, a także osoby sporadycznie uczestniczące w praktykach religijnych.

Na ogół pomagano poszkodowanym tylko w jeden sposób (43% pomagających), ale blisko jedna trzecia (31%) udzieliła pomocy w dwójakiej formie spośród wymienionych w ankiecie, a niektórzy pomagali na trzy sposoby (12%) lub więcej (14%).

POMOC W USUWANIU SKUTKÓW POWODZI⁵

Zdecydowanie najczęściej postulowaną formą pomocy finansowej państwa dla osób dotkniętych powodzią są bezzwrotne zapomogi. Opowiada się za nimi większość powodzian (79%) oraz blisko dwie trzecie ogółu badanych (64%). Znacznie rzadziej (22% ogółu ankietowanych, 12% powodzian) akceptowany jest pomysł uruchomienia tanich kredytów dla osób, które ucierpiały na skutek powodzi. Nieliczni zgadzają się na zmniejszenie poszkodowanym podatków (7% ogółu badanych, 5% powodzian). Chociaż ofiarom ostatnich klęsk żywiołowych nie przychodzą na myśl żadne inne formy pomocy finansowej państwa, dwóch na stu badanych (2%) ma własne pomysły. W dużej mierze dotyczą one pomocy materialnej, wsparcia przy odbudowie zniszczonych domostw, zapewnienia mieszkań zastępczych i stworzenia zabezpieczeń przed kolejnymi powodziami (rozbudowa wałów, obowiązkowe ubezpieczenia). Ze stwierdzeniem, że państwo w ogóle nie powinno angażować się finansowo, zgadza się jeden respondent na stu (1%) i – co zrozumiałe – nikt z powodzian.

		CBOS
Jaka według Pana(i) forma pomocy finansowej państwa dla osób dotkniętych skutkami powodzi byłaby najlepsza?		
Udzielenie im bezzwrotnych zapomóg	64%	(79%)*
Uruchomienie dla nich tanich kredytów	22%	(12%)
Zmniejszenie im podatków	7%	(5%)
Inna forma pomocy	2%	(0%)
Państwo nie powinno angażować się finansowo	1%	(0%)
Trudno powiedzieć	4%	(4%)

* W nawiasach podano wskazania powodzian (N=44)

Zapytani o najlepsze źródła finansowania pomocy dla osób dotkniętych skutkami powodzi respondenci najczęściej uważają, że rząd powinien zdobyć środki z Unii Europejskiej (84% wskazań wśród ogółu badanych i 90% wśród powodzian). Większość ankietowanych (53%) i blisko połowa poszkodowanych (48%) wskazuje na możliwość przesunięcia środków finansowych z budżetu państwa. Znacznie mniej osób opowiada się za wypuszczeniem specjalnych obligacji (18%) czy też za organizacją ogólnokrajowej loterii, z której dochody miałyby zostać przeznaczone na usuwanie skutków powodzi (16%). Należy

⁵ Zob. komunikat CBOS „Powódź – przyczyny strat materialnych, postulowane formy pomocy”, sierpień 1997. Wówczas nieco inaczej sformułowane było pytanie o najbardziej właściwe formy pomocy dla osób dotkniętych

jednak zaznaczyć, że choć generalnie Polacy nie wierzą w skuteczność zdobycia środków finansowych za pomocą obligacji skarbu państwa, to stosunkowo duży odsetek powodzian byłby tym zainteresowany (25%). Z jeszcze mniejszym poparciem (9%), szczególnie ze strony osób dotkniętych powodzią (1%), spotkała się propozycja wprowadzenia specjalnego podatku dla wszystkich obywateli. Niski jest też poziom akceptacji idei zaciągnięcia pożyczki zagranicznej (5% ogółu i 6% powodzian). Mniej więcej co czternasty respondent (7% ogółu i 8% powodzian) nie potrafi powiedzieć, jaki sposób zdobycia pieniędzy byłby najbardziej efektywny.

		CBOS
Gdzie przede wszystkim, Pana(i) zdaniem, rząd powinien starać się uzyskać pieniądze na pomoc dla osób dotkniętych skutkami powodzi?		
Zdobywając środki z funduszy Unii Europejskiej	84%	(90%)*
Przesuwając środki finansowe z budżetu państwa	53%	(48%)
Wypuszczając specjalne obligacje	18%	(25%)
Organizując ogólnokrajową loterię	16%	(18%)
Wprowadzając specjalny podatek dla wszystkich	9%	(1%)
Zaciągając kredyt zagraniczny	5%	(6%)
Z innych źródeł	8%	(0%)
Trudno powiedzieć	7%	(8%)

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wybrać trzy źródła finansowania

* W nawiasach podano wskazania powodzian (N=44)

Wśród innych źródeł pozyskania pieniędzy, które wymieniali ankietowani, najczęściej pojawiały się postulaty zmniejszenia wynagrodzeń politykom i administracji państwowej, wykorzystania rezerw budżetowych czy nałożenia dodatkowych podatków na najbogatszych obywateli. Ponadto niektórzy badani opowiadają się za organizacją imprez charytatywnych i zbieraniem składek na ofiary powodzi, a także – za znalezieniem sponsorów wśród dużych przedsiębiorstw i organizacji.



Gdybyśmy potraktowali zaangażowanie Polaków w walkę z żywiołem i pomoc ofiarom powodzi jako wskaźnik społecznej solidarności, mielibyśmy niemały kłopot z jego interpretacją. Z jednej strony bowiem z doniesień telewizyjnych, radiowych i prasowych

skutkami powodzi.

wynika, że jako naród mamy niezwykłą zdolność jednoczenia się w sytuacji kryzysu czy zagrożenia, z drugiej natomiast, według wyników naszego ostatniego badania, obserwowane tendencje nie są do końca jednoznaczne.

Wprawdzie zdecydowana większość respondentów z terenów ogarniętych powodzią zaobserwowała wzajemną pomoc w zwalczaniu jej skutków i ochronie mienia, jednak zapytani wprost o ratowanie zagrożonych terenów poza swoim domem (mieszkaniami) i pomoc poszkodowanym, nieczęsto odpowiadali twierdząco. Ponadto jedynie połowa Polaków z obszarów niezagrażonych zalaniem pospieszyła powodzią z pomocą. Najpowszechniejszą formą wsparcia, jakiego udzielili badani, były zbiórki pieniędzy w kościołach i przesyłanie SMS-ów. Nieliczni zaznaczyli swą solidarność z ludźmi dotkniętymi powodzią poświęcając temu więcej czasu i uwagi – przekazując dary rzeczowe, uczestnicząc w akcjach i imprezach, z których dochód przeznaczony był na pomoc dla powodziń, czy też bezpośrednio pomagając w ratowaniu dobytku.

Również w kwestii pomocy w usuwaniu skutków żywiołu wyniki badania nie napawają optymizmem. Respondenci w większości zgadzają się z tym, że trzeba udzielić wsparcia finansowego ofiarom powodzi, jednak niechętnie godzą się, aby odbywało się to ich kosztem. Spośród różnych form pomocy finansowej państwa preferują bezzwrotne zapomogi dla poszkodowanych, których najlepszym źródłem – zdaniem większości – powinny być fundusze z Unii Europejskiej.

W przedstawionych wynikach sondażu zastanawia przede wszystkim wyraźnie mniejszy niż w 1997 roku odsetek osób zaangażowanych w pomoc ofiarom powodzi, mimo iż rozmiar poniesionych strat może być porównywalny. Prawdopodobnie wiąże się to z faktem, że w tym roku rzadziej organizowano imprezy, z których dochód przeznaczony był na pomoc dla powodziń, a media podawały informacje głównie o tym, które tereny są zagrożone zalaniem. Dodatkowo, w debatach publicznych coraz częściej pojawiają się głosy przeciwne udzielaniu finansowej pomocy powodzią w sytuacji, kiedy powódź tysiąclecia zdarza się ostatnio co kilka lat, a wielu mieszkańców terenów zalewowych jest wciąż nieubezpieczonych przed tego typu kataklizmem.

Opracowała
Katarzyna WĄDOŁOWSKA

A N E K S

Tabela 1

		Czy Pan(i) osobiście brał(a) udział w ratowaniu zagrożonych terenów poza swoim domem/mieszkaniami lub w niesieniu pomocy innym osobom dotkniętym powodzią czy też nie?		Liczba osób
		Tak %	Nie %	
Ogółem		17	83	207
Płeć	Mężczyźni	23	77	97
	Kobiety	12	88	111
Wiek	18-24 lata	25	75	44
	25-34	25	75	37
	35-44	15	85	29
	45-54	11	89	37
	55-64	18	82	36
	65 lat i więcej	2	98	24
Miejsce zamieszkania	Wieś	32	68	78
	Miasto do 20 tys.	9	91	11
	20-100 tys.	19	81	37
	101-500 tys.	2	98	50
	501 tys. i więcej mieszk.	4	96	30
Wykształcenie	Podstawowe	17	83	47
	Zasadnicze zawodowe	21	79	49
	Średnie	12	88	71
	Wyższe	21	79	40
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	31	69	23
	Średni personel, technicy	6	94	13
	Pracownicy adm.-biurowi		100	10
	Pracownicy usług	12	88	15
	Robotnicy wykwalifikowani	17	83	25
	Robotnicy niewykwalifik.	43	57	8
	Rolnicy	19	81	10
Pracujący na własny rach.		100	5	
Bierni zawodowo	Renciści	25	75	17
	Emeryci	7	93	31
	Uczniowie i studenci	26	74	29
	Bezrobotni		100	9
	Gospodynie domowe i inni	13	87	13
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	13	87	27
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	14	86	19
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	80	46
	prywatnym gosp. rolnym	23	77	11
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	15	85	43
	501-750	15	85	32
	751-1000	18	82	31
	1001-1500	19	81	34
	Powyżej 1500 zł	13	87	26
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	83	28
	Średnie	15	85	95
	Dobre	19	81	84
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	90	13
	Raz w tygodniu	25	75	103
	1-2 razy w miesiącu	13	87	23
	Kilka razy w roku	8	92	52
	W ogóle nie uczestniczy	8	92	17
Poglądy polityczne	Lewica	20	80	27
	Centrum	19	81	67
	Prawica	16	84	64
	Trudno powiedzieć	14	86	49

Tabela 2

		Czy miał(a) Pan(i) okazję, aby udzielić pomocy powodzianom?		Liczba osób
		Tak %	Nie %	
Ogółem		51	49	930
Płeć	Mężczyźni	46	54	445
	Kobiety	56	44	484
Wiek	18-24 lata	42	58	119
	25-34	49	51	178
	35-44	59	41	136
	45-54	57	43	163
	55-64	50	50	173
	65 lat i więcej	50	50	161
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	46	346
	Miasto do 20 tys.	50	50	122
	20-100 tys.	49	51	176
	101-500 tys.	48	52	162
	501 tys. i więcej mieszk.	54	46	123
Wykształcenie	Podstawowe	47	53	234
	Zasadnicze zawodowe	53	47	239
	Średnie	48	52	314
	Wyższe	65	35	143
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	67	33	83
	Średni personel, technicy	59	41	47
	Pracownicy adm.-biurowi	66	34	54
	Pracownicy usług	45	55	61
	Robotnicy wykwalifikowani	47	53	98
	Robotnicy niewykwalifik.	33	67	49
	Rolnicy	66	34	48
	Pracujący na własny rach.	47	53	38
Bierni zawodowo	Renciści	47	53	65
	Emeryci	53	47	194
	Uczniowie i studenci	48	52	83
	Bezrobotni	33	67	54
	Gospodynie domowe i inni	53	47	56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	64	36	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	54	46	82
	sekt. pryw. poza rolnict.	48	52	204
	prywatnym gosp. rolnym	64	36	45
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	43	57	158
	501-750	52	48	118
	751-1000	61	39	153
	1001-1500	51	49	161
	Powyżej 1500 zł	53	47	122
Ocena własnych war. mater.	Złe	35	65	141
	Średnie	52	48	403
	Dobre	57	43	385
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	57	43	46
	Raz w tygodniu	63	37	401
	1-2 razy w miesiącu	47	53	180
	Kilka razy w roku	42	58	213
	W ogóle nie uczestniczy	28	72	90
Poglądy polityczne	Lewica	57	43	147
	Centrum	50	50	274
	Prawica	58	42	302
	Trudno powiedzieć	40	60	207

Tabela 3

		W jaki sposób miał(a) Pan(i) okazję pomóc? Czy dał(a) Pan(i) pieniądze w czasie zbiórki w kościele?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		62	38	477
Płeć	Mężczyźni	57	43	207
	Kobiety	67	33	270
Wiek	18-24 lata	51	49	50
	25-34	49	51	87
	35-44	61	39	80
	45-54	57	43	93
	55-64	70	30	86
	65 lat i więcej	83	17	81
Miejsce zamieszkania	Wieś	73	27	187
	Miasto do 20 tys.	59	41	61
	20-100 tys.	71	29	86
	101-500 tys.	52	48	78
	501 tys. i więcej mieszk.	35	65	65
Wykształcenie	Podstawowe	77	23	110
	Zasadnicze zawodowe	69	31	126
	Średnie	55	45	151
	Wyższe	48	52	91
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	44	56	54
	Średni personel, technicy	51	49	28
	Pracownicy adm.-biurowi	48	52	35
	Pracownicy usług	58	42	27
	Robotnicy wykwalifikowani	53	47	46
	Robotnicy niewykwalifik.	83	17	16
	Rolnicy	76	24	31
	Pracujący na własny rach.	52	48	18
Bierni zawodowo	Renciści	94	6	31
	Emeryci	73	27	103
	Uczniowie i studenci	56	44	40
	Bezrobotni	77	23	18
	Gospodynie domowe i inni	55	45	30
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	53	47	76
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	52	48	45
	sekt. pryw. poza rolnict.	52	48	96
	prywatnym gosp. rolnym	77	23	29
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	70	30	69
	501-750	68	32	61
	751-1000	60	40	94
	1001-1500	70	30	82
	Powyżej 1500 zł	43	57	64
Ocena własnych war. mater.	Złe	65	35	49
	Średnie	68	32	211
	Dobre	56	44	217
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	82	18	26
	Raz w tygodniu	80	20	255
	1-2 razy w miesiącu	56	44	84
	Kilka razy w roku	25	75	87
	W ogóle nie uczestniczy	19	81	25
Poglądy polityczne	Lewica	54	46	84
	Centrum	56	44	137
	Prawica	66	34	173
	Trudno powiedzieć	73	27	83

Tabela 4

		W jaki sposób miał(a) Pan(i) okazać pomoc? Czy przekazał(a) Pan(i) pieniądze za pomocą SMS-a?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		42	58	478
Płeć	Mężczyźni	43	57	207
	Kobiety	41	59	271
Wiek	18-24 lata	50	50	50
	25-34	43	57	87
	35-44	44	56	80
	45-54	47	53	93
	55-64	52	48	87
	65 lat i więcej	20	80	81
Miejsce zamieszkania	Wieś	35	65	187
	Miasto do 20 tys.	48	52	61
	20-100 tys.	34	66	86
	101-500 tys.	48	52	78
	501 tys. i więcej mieszk.	60	40	66
Wykształcenie	Podstawowe	23	77	110
	Zasadnicze zawodowe	40	60	126
	Średnie	55	45	151
	Wyższe	49	51	92
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	50	50	56
	Średni personel, technicy	37	63	28
	Pracownicy adm.-biurowi	63	37	35
	Pracownicy usług	33	67	27
	Robotnicy wykwalifikowani	49	51	46
	Robotnicy niewykwalifik.	58	42	16
	Rolnicy	23	77	31
	Pracujący na własny rach.	70	30	18
Bierni zawodowo	Renciści	30	70	31
	Emeryci	33	67	103
	Uczniowie i studenci	45	55	40
	Bezrobotni	44	56	18
	Gospodynie domowe i inni	42	58	30
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	48	52	76
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	34	66	45
	sekt. prywat. poza rolnict.	61	39	97
	prywatnym gosp. rolnym	28	72	29
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	27	73	69
	501-750	27	73	61
	751-1000	44	56	94
	1001-1500	51	49	82
	Powyżej 1500 zł	48	52	64
Ocena własnych war. mater.	Złe	26	74	49
	Średnie	40	60	211
	Dobre	49	51	218
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	28	72	26
	Raz w tygodniu	34	66	255
	1-2 razy w miesiącu	52	48	84
	Kilka razy w roku	61	39	88
	W ogóle nie uczestniczy	46	54	25
Poglądy polityczne	Lewica	53	47	84
	Centrum	43	57	137
	Prawica	43	57	174
	Trudno powiedzieć	29	71	83